

Kainuun edunajaminen

MH § 44

Kainuun edunajamisen ajankohtaiskatsauksen tarkoituksena on arvioida Kainuun aluekehityksen tilannekuvaa sekä käydä keskustelua maakunnan edunajamista koskevista asioista.

Tämän asian käsittelyn aikana kokoukseen osallistuvat kutsuttuina asiantuntijoina kansanedustajat Merja Kyllönen ja Tuomas Kettunen sekä Vihreiden puoluevaltuuston puheenjohtaja Silja Keränen ja ylijohtaja Jaana Korhonen Kainuun ELY-keskuksesta.

1) Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnittelun tilanne

Suomen ensimmäisen valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman valmistelu on etenemässä. Tiistaina 10.3.2020 suunnitelmasta keskusteltiin neljässä alueellisessa tilaisuudessa Rovaniemellä, Vaasassa, Lappeenrannassa ja Helsingissä. Kainuun liiton puheenvuoron tilaisuudessa käytti maakuntajohtaja Pentti Malinen.

Parlamentaarinen ohjausryhmä on linjannut suunnitelmalle kolme tavoitetta: Tavoitteet ovat:

- Ihmisten mahdollisuudet valita kestävämpiä liikkumismuotoja paranevat - erityisesti kaupunkiseuduilla
- Liikennejärjestelmä takaa koko Suomen saavutettavuuden ja vastaa elinkeinojen, työssäkäynnin ja asumisen tarpeisiin
- Liikennejärjestelmän yhteiskuntataloudellinen tehokkuus paranee.

Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman toimenpideohjelma tullaan rakentamaan näiden tavoitteiden perusteella.

Aluetilaisuuksien aineistot ovat saatavissa verkko-osoitteesta:

<https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=LVM018:00/2019>

2) Finnairin päätös peruuttaa kaikki Kajaanin lennot huhtikuulta

Tiistaina 10.3.2020 julkisuuteen tuli tieto lentoyhtiö Finnairin päätöksistä supistaa lentoliikennettä. Finnair kertoi sopeuttavansa kotimaan ja Euroopan lentoja huhtikuussa koronaviruksen takia. Yhtiö on jo aiemmin kertonut peruneensa alkuvuoden aikana 1400 lentoa koronavirustilanteen vuoksi. Yhtiö kertoi vähentävänsä huhtikuussa liikennöintiään kotimaan ja Euroopan liikenteessä yli 20 prosentilla ja peruu yhteensä noin 2 400 lentoa. Myös osalla reiteistä konetyyppi vaihdetaan pienemmäksi.

Kotimaassa Finnair kertoo peruvansa kaikki Jyväskylän, Kajaanin, Kokkolan ja Kemin lennot huhtikuussa.

Asiaan liittyvä edunvalvonta on välittömästi käynnistynyt supistusten kohteena olevien lentokenttäkaupunkien, maakuntien sekä yrittäjäjärjestöjen ja kauppakamarien yhteistyönä. Finnairin johto ei ota asiasta vierailuja vastaan.

3) Rakenerahastovarojen jakoa koskeva neuvottelutilanne

Maakuntien liittojen kesken käydyissä neuvotteluissa (viimeisin 3.3.2020) ei ole saavutettu yhteisymmärrystä. Näkemuserot ovat periaatteellisia. Ministeri Lintilä on antanut lisää aikaa maaliskuun loppuun. Tilanteen selvittämiseen hän asettanee selvityshenkilöitä.

Uudenmaan liiton asiantuntijat ovat jatkaneet julkista keskustelua mm. Helsingin Sanomien palstoilla: "Kasvukeskusten unohtaminen aluekehitysvarojen rahanjaossa olisi paha virhe"

<https://www.hs.fi/mielipide/art-2000006433266.html?share=5a6c581a44798129fc3682519a10f401>

4) EU:n Oikeuden mukaisen siirtymän rahaston (JTF) käyttö Suomessa; valmistelutilanne

Komissio antoi 14.1.2020 lainsäädäntöehdotukset koheesiopolitiikan roolista EU:n siirtymisessä ilmastoneutraaliin unioniin vuoteen 2050 mennessä. Oikeudenmukaisen siirtymän rahastossa keskitytään talouden monipuolistamiseen alueilla, joihin ilmastosiirtymä vaikuttaa eniten, sekä alueiden työntekijöiden ja työnhakijoiden uudelleenkoulutukseen ja aktiiviseen osallistamiseen. EU:n on siis tarkoitus antaa tukea niille alueille, joihin kohdistuu vakavia sosioekonomisia haasteita sen vuoksi, että unioni siirtyy ilmastoneutraaliin talouteen.

Suomen osuus oikeudenmukaisen siirtymän rahaston varoista olisi komission ehdotuksen mukaan 164,8 miljoonaa euroa eli noin 2,2 % rahaston kokonaisvaroista 2021-2027. Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston varoihin on lisättävä vähintään 1,5 kertaisesti varoja Euroopan aluekehitysrahastosta ja Euroopan sosiaalirahasto plussasta. Lisäksi rahastoon tulee osoittaa kansallista osarahoitusta koheesiopolitiikan rahastojen sääntöjen mukaisesti. Komission arvion mukaan Suomessa kokonaisrahoitus oikeudenmukaisen siirtymän rahaston puitteissa olisi 749 miljoonaa euroa.

Valtioneuvosto on 27.2.2020 antanut asiasta kannanoto, jonka sisältö on saatavissa verkko-osoitteesta:

<https://tem.fi/paatos?decisionId=0900908f8068547d>

EU:n komission Suomen taloutta maaraportti ja sen yhteydessä näkemykset JTF:n käytölle on julkaistu maaliskuun alussa. Maaraportti on saatavissa osoitteesta:

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2020-european_semester_country-report-finland_en.pdf

Komissio ehdottaa, että Suomessa JTF-rahaston käytön prioriteettinä olisi turpeen käyttö ja tuki kohdistettaisiin kokonaan Itä- ja Pohjois-Suomeen. Komission esitys tiivistetysti on erillisliitteenä.

Erillisliite nro: 3

5) Kainuun Edun Kasvua Kainuuseen –hankkeen rahoitus

Lisätietoja asiasta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi saamansa informaation.

Maakuntahallitus käy asiakohtiin liittyvää evästyskeskustelua.

Maakuntahallitus:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Merkittiin, että tämän asian käsittelyn aikana kokoukseen osallistuivat etäyhteydellä kutsutut vieraat kansanedustajat Merja Kyllönen ja Tuomas Kettunen, Vihreiden puoluevaltuuston puheenjohtaja Silja Keränen sekä Kainuun ELY-keskuksen ylijohdaja Jaana Korhonen.

Tämän asian käsittelyn jälkeen pidettiin lounastauko klo 11.57-12.36.
